

ผลการพัฒนาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญโรงเรียนบ้านหนองดู อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน

The results of the development of learning resource management for Mon community
at Ban Nong Du School Pa Sang District, Lamphun Province

จตุรงค์ เตชะวงค์¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำเนา หมั่นแจ่ม² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรพรรพ์ วิชาอัครวิทย์³
Jaturong Dachawong¹ Asst. Prof. Dr.Samnao Muenjaem² Asst. Prof. Dr.Chakparun Wichaakharawit³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญ 2) พัฒนาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญ และ 3) ศึกษาผลการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญ โดยใช้การวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบบันทึกการประชุมเชิงปฏิบัติการ แบบสัมภาษณ์ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก แบบนิเทศติดตาม และแบบสอบถาม การหาคุณภาพของเครื่องมือใช้วิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหากับจุดประสงค์ (Index of Item – Objective Congruence หรือ IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา แล้วนำเสนอผลวิจัยโดยใช้วิธีการพรรณนา

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพปัญหาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษายังขาดการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม การสร้างความร่วมมือ การพัฒนาส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการ การประสานงานทั้งภายในและภายนอก รูปแบบการนิเทศ กำกับติดตามที่ชัดเจน ครูและบุคลากรมีภาระงานมากทำให้ไม่สามารถพัฒนาแหล่งเรียนรู้ได้

2. การพัฒนาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญ สถานศึกษาใช้กระบวนการบริหาร POCCC มาเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญ ประกอบด้วย 1) การวางแผน (P : Planning) 2) การจัดองค์การ (O : Organizing) 3) การบังคับบัญชาสั่งการ (C : Command) 4) การประสานงาน (C : Coordination) 5) การควบคุม (C : Control)

3. ผลการศึกษาการพัฒนาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญพบว่า 1) ผลความพึงพอใจในการพัฒนาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านการประสานงานมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.56 รองลงมาคือด้านการจัดองค์การ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 และด้านการวางแผนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 ตามลำดับ 2) คุณภาพของแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านการตรงตามความต้องการของนักเรียนและชุมชนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.80 รองลงมาคือ ด้านความพร้อมและการบูรณาการหลักปรัชญาของ

คำสำคัญ: ผลการพัฒนาการบริหารจัดการ แหล่งเรียนรู้ ชุมชนมอญ

¹ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

¹Master of Education Program in Educational Administration Chiang Mai Rajabhat University

^{2,3}อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

^{2,3}Course teacher in Master of Education Program Educational Administration Chiang Mai Rajabhat University

*ผู้ติดต่อ, อีเมลล์: จตุรงค์ เตชะวงค์, khunmaelanoi@gmail.com

รับเมื่อ 18 ธันวาคม 2565 แก้ไข 10 มกราคม 2566 ตอปรับ 12 มกราคม 2566

เศรษฐกิจพอเพียงและด้านรูปแบบและความเหมาะสมในการบริหารแหล่งเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 และด้านการนำไปบูรณาการในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 ตามลำดับ

ABSTRACT

This Research proposed 1) To study about problem condition(s) of Mon Community Learning Source, 2) To develop for administration of Mon Community Learning Source, and 3) To study of the result(s) of the development administration of Mon Community Learning Source. by using of the Action Research. The instruments used for data collection consist of the meeting record for workshop, interview questions, in-depth interview, supervision, and questionnaire. The Index of Item- Objective Congruence: IOC by the specialist (s) was used for the assessment of research tools. Percentage, Mean, and Standard Deviation were used for quantitative data analysis. Qualitative data were used for the content analysis as well. By the way, the Descriptive Essay was the method of the research presentation.

The results of this research concluded that;

1. the lack of participative management, cooperation, development, promotion and support of the education personnel to have knowledge and understanding in management, coordination both internally and externally, as well as clear and follow-up supervision form were the problem conditions of this school Learning Source. Moreover, teachers and staffs have a lot of workload, making them unable to develop Learning Sources.
2. The development administration of Mon Community Learning Source; this school used the POCCC administration process as a guideline for developing the administration of Learning Sources in the Mon community, consisting of P: Planning, O: Organizing, C: Command & Coordination, and C: Control.
3. The results of the development administration of Mon Community Learning Source were found that
1) The overall satisfaction result in the development of Learning Sources management in the Mon community was at a high level. The coordination aspect had the highest average of 4.56, followed by organizational arrangement with an average of 4.30 and the mean of planning was 4.23, respectively. 2) The quality of Learning Sources in the Mon community as a whole was at the highest level. In terms of meeting the needs of students and communities, the average was 4.80, followed by the readiness and integration of the philosophy of sufficiency economy. The form and appropriateness of school management; the mean was 4.77, and the aspect of integration in learning activities; teaching averages were 4.76, respectively.

Keywords: Management development, Learning center, Mon community

กุ่มิหลัง

การศึกษาคือหัวใจของสังคมที่สำคัญมาในการพัฒนาประเทศให้ก้าวทันกับสถานการณ์โลกและกระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม รวมทั้งการเจริญก้าวหน้าในทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การศึกษาในปัจจุบันจึงมีความจำเป็นต้องสร้างทางเลือกในการศึกษาหาความรู้ให้กับผู้เรียนจากแหล่งต่าง ๆ โดยที่ไม่ได้มุ่งเน้นวิชาในหนังสือแต่เพียงอย่างเดียว แต่จะต้องเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการศึกษา ค้นคว้า

แสวงหาความรู้ มีทักษะในการแก้ไขปัญหาชีวิต และมีทักษะชีวิตพอที่จะดำรงชีวิตและประกอบอาชีพนั้น ๆ ได้ตามสมควร นั่นคือการเรียนรู้ที่ต้องเป็นการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของ กระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) ได้กำหนดแนวทางสำหรับการพัฒนาประเทศที่สำคัญไว้ว่าจะต้อง ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาที่ยั่งยืนยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา โดยพัฒนาอยู่บนรากฐานของ การใช้ภูมิปัญญา วัฒนธรรม และนวัตกรรม โดยการยกระดับคุณภาพทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ให้คุณภาพ ทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องจนเกิดทักษะ ความรู้ และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่าผ่านทรัพยากรที่เหมาะสม และแหล่งเรียนรู้ซึ่งสร้างสรรค์และมีชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา, 2560, หน้า 1 – 22) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาในหมวด 4 มาตราที่ (22) ความว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพและ มาตรา 25 ความว่า รัฐต้องส่งเสริม การดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การศึกษา และนันทนาการ แหล่งข้อมูล และแหล่งการเรียนรู้อื่นอย่างพอเพียง และมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 มีจุดเน้นในการพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยการจัดการศึกษา เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ผ่านแหล่งเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ ตำราเรียน นวัตกรรมที่มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน จึงต้องพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้สามารถจัดการศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีคุณภาพสามารถ ให้บริการคนทุกช่วงวัยได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า 11 – 13)

จังหวัดลำพูนเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน มีความหลากหลายของชาติพันธุ์และแหล่งเรียนรู้ ท้องถิ่นเป็นอย่างมาก โดยชาติพันธุ์ที่พบในจังหวัดลำพูน ได้แก่ ไตหรือไท ไตโยน ไตลื้อ ไตเขิน ไตใหญ่ (เงี้ยว) ลัวะ (ละว้า) ปกาเกอญอ (กะเหรี่ยง) พม่า (ม่าน) และมอญ (เม็ง) เป็นต้น โดยเฉพาะกลุ่มคนมอญ (เม็ง) ที่เข้ามาอยู่ในจังหวัดลำพูนนั้น มีการสันนิษฐานว่าเข้ามาอาศัยในจังหวัดลำพูนเมื่อราวศตวรรษที่ 16 พร้อมกับการกำเนิดของพระนางจามเทวี โดยในปัจจุบันยังปรากฏหลักฐานทางโบราณคดีที่วัดเกาะกลาง ตำบลบ้านเรือน อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน และเป็นคนมอญ กลุ่มสุดท้ายที่ยังคงหลงเหลืออยู่ในแถบจังหวัดภาคเหนือตอนบน และยังคงรักษาวัฒนธรรม ประเพณี รวมถึงสำเนียง เสียงภาษามอญ ไว้อย่างเข้มแข็ง และคงความเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง จากข้อมูลเบื้องต้นทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจ ที่จะศึกษาผลการพัฒนาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญโรงเรียนบ้านหนองคู อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ผ่านการดำเนินงานตามทฤษฎีกระบวนการบริหาร POCCC (Henri Fayol, p. 1916) โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1. การวางแผน (P) 2. การจัดองค์กร (O) 3. การบังคับบัญชาสั่งการ (C) 4. การประสานงาน (C) และ 5. การควบคุม (C) ทำให้เกิดการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน โรงเรียน ชุมชน และผู้ที่ต้องการ ศึกษาหาความรู้จากประสบการณ์ตรง ต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัญหาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านหนองคู อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน เป็นอย่างไร
2. พัฒนาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญโรงเรียนบ้านหนองคู อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน

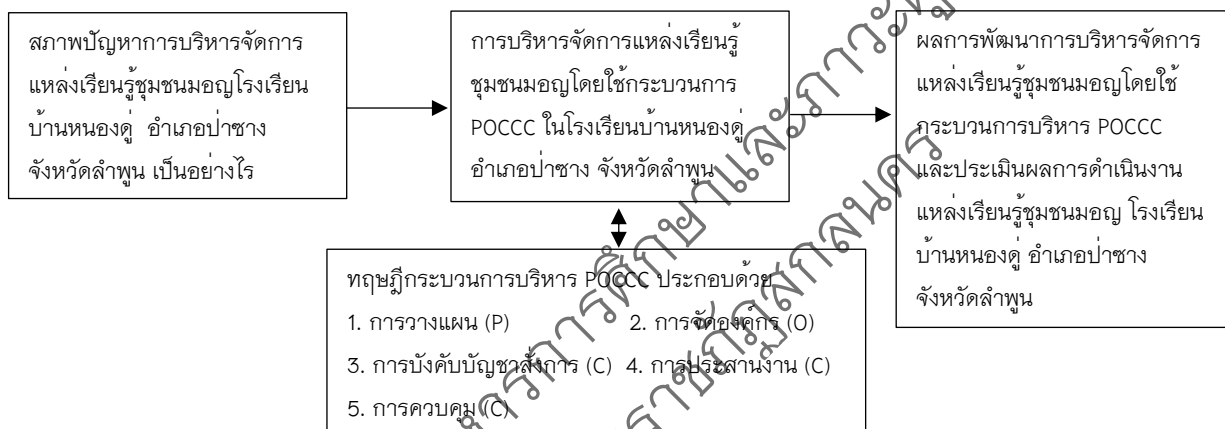
ด้วยแนวทางการบริหาร POCCC ผลที่ได้เป็นอย่างไร

3. ผลการพัฒนาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญโรงเรียนบ้านหนองคู อำเภอบ้านดุง จังหวัดลำพูน เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญโรงเรียนบ้านหนองคู อำเภอบ้านดุง จังหวัดลำพูน
2. เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญโรงเรียนบ้านหนองคู อำเภอบ้านดุง จังหวัดลำพูน
3. เพื่อศึกษาผลการพัฒนาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญโรงเรียนบ้านหนองคู อำเภอบ้านดุง จังหวัดลำพูน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. จำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยการพัฒนาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญโรงเรียนบ้านหนองคู อำเภอบ้านดุง จังหวัดลำพูน 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน 1.2 ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนบ้านหนองคู จำนวน 4 คน 1.3 นักเรียนโรงเรียนบ้านหนองคู จำนวน 40 คน 1.4 ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองคู จำนวน 40 คน 1.5 ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน 15 คน รวม 100 คน

2. กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง โดยมีเกณฑ์ในเลือกดังนี้

2.1 นักเรียนโรงเรียนบ้านหนองคู 1) เป็นนักเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการสภานักเรียน

2.2 ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองคู 1) เป็นผู้ปกครองนักเรียน 2) มีความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมของชุมชนมอญ, 3) ปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับโรงเรียนไม่น้อยกว่า 3 ปี และ 4) เป็นผู้ให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมร่วมกับทางโรงเรียน

2.3 ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น 1) มีความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมของชุมชนมอญและมีประสบการณ์ในการถ่ายทอดความรู้ 2) ปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับโรงเรียนไม่น้อยกว่า 3 ปี และ 3) เป็นผู้ให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมร่วมกับทางโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบบันทึกการประชุมเชิงปฏิบัติการวิเคราะห์สภาพการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญโรงเรียนบ้านหนองคู
2. แบบสัมภาษณ์วิเคราะห์สภาพการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญโรงเรียนบ้านหนองคู
3. แบบสัมภาษณ์เชิงลึกการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้จากหน่วยงานที่มีการปฏิบัติที่ดีและเป็นเลิศ
4. แบบบันทึกการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญโรงเรียนบ้านหนองคู
5. แบบนิเทศติดตามการดำเนินงานการพัฒนาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญโรงเรียนบ้านหนองคู
6. แบบสอบถามความพึงพอใจในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญโรงเรียนบ้านหนองคู
7. แบบสอบถามคุณภาพของแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญโรงเรียนบ้านหนองคู

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญโรงเรียนบ้านหนองคู อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา และการประชุมเชิงปฏิบัติการจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อวิเคราะห์สภาพการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญโรงเรียนบ้านหนองคู อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

ระยะที่ 2 การพัฒนาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญโรงเรียนบ้านหนองคู อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 2.1 ศึกษาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้จากหน่วยงานที่มีการปฏิบัติที่ดีและเป็นเลิศ จำนวน 3 แห่งได้แก่ 1) พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสิรินธร 2) พิพิธภัณฑ์ชุมชนเมืองบ้านดุง และ 3) แหล่งเรียนรู้พิพิธภัณฑ์ภูมิปัญญาชาวบ้าน โรงเรียนแม่ทวี่วิทยาคม จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารหน่วยงานและผู้เจ้าหน้าที่หรือรับผิดชอบแหล่งเรียนรู้ที่มีการปฏิบัติที่ดีและเป็นเลิศ

ระยะที่ 2.2 พัฒนาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญโรงเรียนบ้านหนองคู อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี โดยใช้ทฤษฎีกระบวนการบริหาร POCCC (Henri Fayol : 1916) โดยมีขั้นตอนการวางแผน การจัดโครงสร้างองค์กร การบังคับบัญชาสั่งการ การประสานงาน ไปจนถึงการควบคุมการทำงานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่วางไว้

ระยะที่ 3 ศึกษาผลการพัฒนาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญโรงเรียนบ้านหนองคู อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี จากผลการประเมินความพึงพอใจการพัฒนาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้แหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญโรงเรียนบ้านหนองคู อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี และผลการประเมินคุณภาพของแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญของโรงเรียนบ้านหนองคู อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ตามประเด็น

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสารจากแบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกการประชุมเชิงปฏิบัติการ แบบการสัมภาษณ์เชิงลึก แบบนิเทศติดตาม โดยนำมาจัดหมวดหมู่ ตรวจสอบข้อมูลและหาข้อสรุปโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญ และแบบสอบถามคุณภาพของแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญโดยคำนวณหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบวิธีของลิเคอร์ท (Likert Scale)

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษางานวิจัยเรื่องผลการพัฒนาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญโรงเรียนบ้านหนองคู อำเภอบ้านดง จังหวัดลำพูน สรุปผลได้ดังนี้

1. สภาพปัญหาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญโรงเรียนบ้านหนองคู อำเภอบ้านดง จังหวัดลำพูน พบว่า การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษายังขาดการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานจากผู้บริหาร ครูภูมิปัญญาท้องถิ่นและชุมชน การประชุมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนรับฟังความคิดเห็น การสำรวจความคิดเห็นของทุกภาคส่วน ผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจชัดเจนในการบริหารจัดการและรับผิดชอบงานจัดการแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา การให้ความสำคัญในการดำเนินโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้มีค่อนข้างน้อย ภาระงานด้านอื่น ๆ ที่มีเป็นจำนวนมาก ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการตรวจสอบและประเมินผลการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน จึงเป็นสาเหตุที่ไม่สามารถพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้เกิดเป็นรูปธรรมและมีรูปแบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมได้

2. การพัฒนาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญโรงเรียนบ้านหนองคู อำเภอบ้านดง จังหวัดลำพูน พบว่า แหล่งเรียนรู้ที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศและเป็นต้นแบบจำนวน 3 แห่ง มีการส่งเสริมการประสานงาน การมีส่วนร่วม การวางแผนบริหารจัดการร่วมกัน การสร้างความเข้าใจในถึงแนวทางการดำเนินงาน การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการดำเนินงานและการจัดรูปแบบในการนำเสนอชิ้นงาน จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยจึงนำทฤษฎีกระบวนการบริหาร POCCC (Henri Fayol, p. 1916) โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การวางแผน (P) สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญโรงเรียนบ้านหนองคู 3 ปี โดยกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ โครงการในการดำเนินงานพัฒนาแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญอย่างเป็นรูปธรรม จัดโครงสร้างการบริหารจัดการที่ประกอบด้วยบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน 2) การจัดองค์กร (O) สถานศึกษาดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการจากบุคลากรภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ส่งเสริมบุคลากรให้มีการพัฒนาตนเองตลอดจนศึกษาดูงานในหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง 3) การบังคับบัญชาสั่ง (C) สถานศึกษากำหนดบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานให้ครอบคลุม และเหมาะสมกับความสามารถ ความถนัดของแต่ละบุคคล โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชาสั่งการ 4) การประสานงาน (C) สถานศึกษาส่งเสริมการประสานงาน การมีส่วนร่วมและเครือข่ายในการดำเนินงานและ 5) การควบคุม (C) สถานศึกษาดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการในการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน โดยมีผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วม และจัดทำการควบคุมภายในประจำปีของแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญต่อไป

3. ผลการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญโรงเรียนบ้านหนองคู อำเภอบ้านดง จังหวัดลำพูน พบว่า

1) ผลการศึกษาความพึงพอใจในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้แหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญโรงเรียนบ้านหนองคูอำเภอบ้านดง จังหวัดลำพูน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปรากฏผลดังตาราง 1

ตาราง 1 ผลการประเมินความพึงพอใจการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญ โดยใช้กระบวนการบริหาร POCCC

การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญ	ความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D	ระดับ
1. ด้านการวางแผน	4.23	0.57	มาก
2. ด้านการจัดองค์กร	4.30	0.47	มาก
3. ด้านการบังคับบัญชาสั่งการ	3.98	0.49	มาก
4. ด้านการประสานงาน	4.56	0.16	มากที่สุด
5. ด้านการควบคุม	4.12	0.49	มาก
รวม	4.24	0.32	มาก

จากตาราง 1 พบว่า การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญโดยใช้กระบวนการบริหาร POCCC ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนบ้านหนองคู ผู้ปกครอง และครูภูมิปัญญาท้องถิ่นในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}=4.24$, S.D=0.32) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยมีการเรียงลำดับค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุด พบว่า ด้านการประสานงานอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.56$, S.D=0.16) รองลงมาคือ ด้านการจัดองค์กร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.30$, S.D=0.47) และด้านการวางแผน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.23$, S.D=0.57) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการบังคับบัญชาสั่งการ ($\bar{X}=3.98$, S.D=0.49) ตามลำดับ

2) ผลการศึกษาคุณภาพของแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญโรงเรียนบ้านหนองคู อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปรากฏผลดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการประเมินคุณภาพแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญโรงเรียนบ้านหนองคู อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน

คุณภาพแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญโรงเรียนบ้านหนองคู	ความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านประโยชน์และความคุ้มค่าในการบริหารแหล่งเรียนรู้	4.61	0.24	มากที่สุด
2. ด้านรูปแบบและความเหมาะสมในการบริหารแหล่งเรียนรู้	4.77	0.21	มากที่สุด
3. ด้านความพร้อมและการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.77	0.26	มากที่สุด
4. ด้านการตรงตามความต้องการของนักเรียนและชุมชน	4.80	0.24	มากที่สุด
5. ด้านการนำไปบูรณาการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.76	0.27	มากที่สุด
รวม	4.74	0.20	มากที่สุด

จากตาราง 2 พบว่า คุณภาพของแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญโรงเรียนบ้านหนองคู อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนบ้านหนองคู ผู้ปกครอง และครูภูมิปัญญาท้องถิ่นในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X}=4.74$, S.D.=0.20) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยมีการเรียงลำดับค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุด พบว่า ด้านการตรงตามความต้องการของนักเรียนและชุมชน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.80$, S.D.=0.24) รองลงมาคือด้านความพร้อมและการบูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.77$, S.D.=0.26) และด้านรูปแบบและความเหมาะสมในการบริหารแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.77$, S.D.=0.21)

สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านประโยชน์และความคุ้มค่าในการบริหารแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} 4.61, S.D=0.24) ตามลำดับ

จากข้อเสนอแนะการพัฒนาคุณภาพของแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญโรงเรียนบ้านหนองคู ในด้านประโยชน์และความคุ้มค่าในการบริหารแหล่งเรียนรู้ พบว่า สิ่ง que เสริมสร้างจุดเด่นให้เป็นเอกลักษณ์ของแหล่งเรียนรู้ คือการจัดทำวงดนตรีปีพาทย์มอญ ชุดการแสดงของชุมชนมอญ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจกรรมของโรงเรียน ชุมชน ซึ่งจะสร้างความโดดเด่นและควมมีเอกลักษณ์ที่ชัดเจนให้กับแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญเพิ่มมากขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาผลการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญโรงเรียนบ้านหนองคู อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน โดยเรียงลำดับตามความสำคัญสามารถอภิปรายผลการศึกษาได้ดังต่อไปนี้

1. จากการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญโรงเรียนบ้านหนองคู อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ทำให้พบประเด็นที่น่าสนใจและเป็นปัญหาที่สำคัญคือการประสานงาน ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วม และสร้างเครือข่ายในการดำเนินงานจากทั้งภายในและภายนอก จะเห็นได้ว่าในการวางแผนการดำเนินงานพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน ไม่มีการนำบุคคลภายนอกหรือผู้เชี่ยวชาญเข้ามาเป็นคณะกรรมการหรือขอความคิดเห็นสนับสนุนผลการดำเนินงาน ทำให้ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาไม่มีการกำหนดแนวทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่มีความชัดเจนและแสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์ของตนเอง ดังนั้นในการแก้ไขปัญหาและหาแนวทางในการวางแผนเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน จำเป็นต้องมีการประสานงาน โดยสร้างการมีส่วนร่วมและเครือข่ายในการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของของแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนร่วมกันเกิดกระบวนการคิดที่หลากหลาย เสริมสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่สื่อถึงภูมิปัญญาชาวบ้านและภูมิหลังของชุมชน สอดคล้องกับแนวคิดของ ศักดิ์รินทร์ รักอ่อน (2563, หน้า 117) จากการศึกษาพบว่า การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ผู้บริหารควรเร่งเห็นความสำคัญในการบริหารจัดการกำหนดโครงสร้างที่ชัดเจนและมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และกำหนดเอกลักษณ์ของโรงเรียนลงในแผนปฏิบัติการประจำปี จัดทำโครงการและกิจกรรมของโรงเรียนที่สอดคล้องในการพัฒนาและการใช้แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน ในการดำเนินงานเนื่องจากบุคลากรภายในโรงเรียนขาดองค์ความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาและบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนทำให้ไม่มีรูปแบบในการดำเนินงานที่ชัดเจน จึงควรสร้างการประสานงานและการมีส่วนร่วมเพื่อขอรับการสนับสนุนบุคลากรที่มีความรู้จากหน่วยงานอื่นและในชุมชน ตลอดจนการสร้างเครือข่ายและนำบุคลากรภายในโรงเรียนเข้ารับการอบรม พัฒนาตนเองหรือศึกษาดูงาน เพื่อเป็นการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาและบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ทำให้เกิดการพัฒนาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ให้เป็นระบบมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ อรุณ ทองนพคุณ (2558, หน้า 10) จากการศึกษาพบว่า การบริหารมีความสำคัญต่อการจัดการอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบร่วมกันดำเนินการ มีรูปแบบ ขั้นตอน กติกาและวิธีการในการดำเนินงานมีทรัพยากรสนับสนุน มีกระบวนการประเมินผลที่เที่ยงตรงเชื่อถือได้

2. จากการพัฒนาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญโรงเรียนบ้านหนองคู อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน โดยการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารและเจ้าหน้าที่แหล่งเรียนรู้ที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศและเป็นต้นแบบจำนวน 3 แห่ง ซึ่งพบประเด็นที่สำคัญและเป็นวิธีการดำเนินงานในลักษณะเดียวกับคือสร้างการประสานงาน การมีส่วนร่วมและสร้างเครือข่าย โดยมีการวางแผนบริหารจัดการร่วมกัน การสร้างความเข้าใจในแนวทางการดำเนินงานร่วมกัน ตลอดจนมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการดำเนินงานและการ

จัดรูปแบบในการนำเสนอชิ้นงานที่ชัดเจน ซึ่งจากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ผู้วิจัยทำการศึกษาทฤษฎี แนวคิดทางการบริหารจนทำให้มีการนำกระบวนการบริหาร POCCC ซึ่งเป็นแนวคิดการจัดการสมัยใหม่ที่มีกระบวนการวางแผน การสร้างองค์กร การดำเนินการสั่งการ การติดต่อประสานงานและการควบคุม เป็นการบริหารงานแบบครบถ้วน เข้ามาเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญโรงเรียนบ้านหนองคูในครั้งนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของ นิศาชล รัตนมณี และสันติธร ภูริภักดี (2560, หน้า 35) จากการศึกษาพบว่า ในการพัฒนาบริษัท ช ทวี จำกัด (มหาชน) องค์กรเล็งเห็นถึงช่องทางในการบริหารจัดการและความสำคัญของการดำเนินงาน โดยการนำแนวคิดและทฤษฎี POCCC มาปรับประยุกต์ใช้ในองค์กร ซึ่งเริ่มต้นจากการประเมินคุณภาพ ศักยภาพและขีดความสามารถขององค์กรเพื่อพิจารณา ความเป็นไปได้และความเหมาะสมในการบริหารจัดการ โดยผู้วิจัยนำการประสานงาน (C : Coordination) ซึ่งถือเป็นกระบวนการที่สำคัญและคอยขับเคลื่อนกระบวนการอื่น ให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการดำเนินงานที่ดี การประสานงานเป็นการติดต่อสื่อสารให้เกิดความคิด ความเข้าใจตรงกันเป็นการร่วมมือ ปฏิบัติงานให้สอดคล้องกันตลอดเวลา และกิจกรรมที่จะต้องกระทำให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างสมานฉันท์และมีประสิทธิภาพเพื่อให้งานดำเนินไปอย่างราบรื่น ไม่เกิดการทำงานซ้ำซ้อน ขัดแย้งกัน หรือเหลื่อมล้ำกัน การประสานงานจึงเป็นกระบวนการหนึ่งของการบริหารและการปฏิบัติงานในหน่วยงานหรือองค์กร ความสำเร็จ ของการประสานงานขึ้นอยู่กับบทบาทและความสามารถของบุคลากร สอดคล้องกับแนวคิดของ พัชรภรณ์ ดวงชื่น (2545, หน้า 98) จากการศึกษาพบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรหน่วยงานสังกัดสภาอุตสาหกรรมในประเทศไทย การสื่อสารและการประสานงาน ส่งผลต่อการปฏิบัติงานทั้งโดยภาพรวมและทุกงาน การจัดการระบบงานในสำนักงาน ส่งผลต่อการปฏิบัติงานทั้งโดยภาพรวมและสองงาน คือ งานบริหารทั่วไป และงานแผนงานและเสริมสร้างชุมชน หากมีการวางแผนและส่งเสริมการประสานงานให้มีความชัดเจน การสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญจะทำให้เกิดภาพของการพัฒนาที่มีความชัดเจน มีนัยยะ เกิดความยั่งยืนและสามารถต่อยอดผลการทำงานได้

3. จากผลการศึกษาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญโรงเรียนบ้านหนองคู อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ซึ่งพบประเด็นปัญหาสำคัญในการประเมินผลความพึงพอใจในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้แหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญโรงเรียนบ้านหนองคู พบว่า ด้านการประสานงาน อยู่ในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.56$, S.D=0.16) เนื่องจากสถานศึกษามีการสร้างรูปแบบการประสานงานที่ดี เปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน นักเรียนและครูภูมิปัญญาเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน พร้อมทั้งรับฟังและเสนอข้อคิดเห็นในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ร่วมกัน จัดกิจกรรมการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิต มีการรูปแบบประชาสัมพันธ์ สรุปผลการดำเนินงานที่ชัดเจนทำให้เกิดการรับรู้และแลกเปลี่ยนข่าวสารภายในชุมชน สอดคล้องกับแนวคิดของ ธรรมชนก ศรีทิพย์รัตน์ (2557, หน้า 59)

จากการศึกษาพบว่า การประสานงานและการดำเนินงาน มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตในการทำงานในองค์กร ทั้งนี้เนื่องจากการประสานงานและการดำเนินงาน ช่วยให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายโดยราบรื่นและรวดเร็ว ทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพิ่มผลสำเร็จของงาน สร้างความกลมเกลียว ความเข้าใจอันดีและความสามัคคี ช่วยลดข้อขัดแย้งในการทำงาน ป้องกันการก้าวก่ายหน้าที ขจัดปัญหาการทำงานซ้ำซ้อนหรือเหลื่อมล้ำกัน ก่อให้เกิดการทำงานเป็นทีมสร้างความสำนึกและรับผิดชอบร่วมกัน รวมถึงเข้าใจถึงข้อเท็จจริงและปัญหาของหน่วยงานอื่น นำไปสู่การกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และมุ่งทางการปรับปรุงงาน ซึ่งจะนำไปสู่คุณภาพชีวิตในการทำงานในองค์กร ซึ่งถ้าแต่ละฝ่ายมีการประสานงานที่ดี ต่างฝ่ายต่างช่วยกันทำงานไม่เกี่ยงงาน ก็จะลดปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในองค์กร และทำให้งานเสร็จตามกำหนด และจากการประเมินคุณภาพของแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญโรงเรียนบ้านหนองคู พบว่าประเด็นด้านการตรงตามความต้องการของนักเรียนและชุมชน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D=0.24) โดยสถานศึกษาพัฒนาแหล่งเรียนรู้

ชุมชนมอญให้เป็นแหล่งให้ความรู้แก่นักเรียนและผู้สนใจทั่วไปอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ มีการบริหารทรัพยากรสารสนเทศให้เพียงพอต่อความต้องการและเหมาะสมต่อความต้องการของนักเรียนและผู้สนใจทั่วไป จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการผ่านแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญ มีรูปแบบการนำเสนอข้อมูลโดยมีการจัดป้ายนิทรรศการ การนำสิ่งของจากสภาพจริงมาจัดแสดง จัดทำสื่อการเรียนรู้ การจัดทำแผ่นพับเสริมความรู้ และการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ การจัดทำแบบเรียนสำเร็จรูป ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจ เกิดกระแสแนวทางการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมภายในชุมชน สอดคล้องกับแนวคิดของ ชนิษฐา กาดัง (2562, หน้า 93) จากการศึกษาพบว่า มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลายอย่างให้สอดคล้องกับบริบทและภูมิสังคมของสถานศึกษาจะช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญในการพัฒนาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญโรงเรียนบ้านหนองคูคือการประสานงาน ดังนั้นการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม และการสร้างเครือข่ายควรมีการส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดความยั่งยืน

1.2 แหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญโรงเรียนบ้านหนองคูควรมีบริการพื้นฐาน เช่น บริการตอบคำถาม บริการแนะนำสถานที่ เป็นต้น และควรออกแบบกิจกรรมให้หลากหลายสอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน เพื่อให้สามารถลงมือปฏิบัติและเรียนรู้ได้จริง

1.3 การบริหารตามกระบวนการบริหาร ROCCC สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการบริหารงานประเภทอื่น ๆ ภายในโรงเรียนได้ตามความเหมาะสมและสภาพบริบทของฝ่ายงาน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นของชาวมอญบ้านหนองคูและบ้านบ่อควาตำบลบ้านเรือน อำเภอป่าซางจังหวัดลำพูน เพื่อรวบรวมเป็นฐานองค์ความรู้ให้กับนักเรียนและผู้สนใจทั่วไปได้ศึกษา ค้นคว้า และต่อยอดการดำเนินงาน

2.2 ควรทำการศึกษาการประยุกต์ใช้รูปแบบบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ตามกระบวนการ POCCC ในสถานศึกษาอื่นนอกเหนือจากโรงเรียนบ้านหนองคู ต่อไป

2.3 ควรผลการดำเนินงานการพัฒนาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนมอญโรงเรียนบ้านหนองคู ภายหลังจากที่มีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพแหล่งเรียนรู้ 3 ปี (2563 – 2565)

เอกสารอ้างอิง

- ชนิษฐา กาดัง. (2561). การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนแม่แตดน้อย อำเภอกัลยาณิวัฒนา จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธรรณชนก ศรีทิพย์รัตน์. (2557). ภาวะผู้นำ กระบวนการในการวางแผน การประสานงานและการดำเนินงานที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานในองค์กร กรณีศึกษา: พนักงาน บริษัท เทเลคอม ในเขตกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระ บธ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

- นิศาชล รัตนมณีและสันติธร ภูริภักดี. (2560). *แนวทางการจัดการสมัยใหม่ที่มีผลต่อการดำเนินงาน: กรณีศึกษาบริษัท ช ทวี จำกัด (มหาชน)*. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พัชราภรณ์ ดวงชื่น. (2545). *คุณภาพชีวิตการทำงานที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรหน่วยงานสังกัดสภาคริสตจักรในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศักดิ์รินทร์ รักอ่อน. (2563). *แนวทางการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้พิพิธภัณฑ์ภูมิปัญญาชาวบ้านของโรงเรียนแม่ทวี่วิทยาคม อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน*. การค้นคว้าอิสระ ค.ม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรื, (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560 – 2564*.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 257.9*
- โสภา สวดยุทธ. (2557). *การบริหารงานบุคคลด้านการสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการกับสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- อรุณี ทองนพคุณ. (2558). *การศึกษายทธาบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้จเทรา*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.